

Povjerenstvo za zapošljavanje, obrazovanje i usklađivanje s tržištem rada

Na temelju članka 37. Poslovnika, a u vezi članka 28. Poslovnika o radu Gospodarsko-socijalnog vijeća i njegovih radnih tijela, Povjerenstvo za zapošljavanje, obrazovanje i usklađivanje s tržištem rada na 25. sjednici, održanoj 18. svibnja 2018. godine, razmatralo je **Nacrt prijedloga zakona o obavljanju studentskih poslova.**

Na osnovi rasprave i izjašnjavanja pojedinih članova Povjerenstva usvojeno je sljedeće

MIŠLJENJE

1. Vlada Republike Hrvatske podržava donošenje Nacrta prijedloga zakona o obavljanju studentskih poslova.
2. Matica hrvatskih sindikata suzdržana je u odnosu na donošenje Nacrta prijedloga zakona o obavljanju studentskih poslova.
3. Savez samostalnih sindikata Hrvatske, Nezavisni hrvatski sindikati, Hrvatska udruga radničkih sindikata i Hrvatska udruga poslodavaca ne podržavaju donošenje Nacrta prijedloga zakona o obavljanju studentskih poslova.
4. Povjerenstvo za zapošljavanje, obrazovanje i usklađivanje s tržištem rada poziva Ministarstvo znanosti i obrazovanja da završni tekst Nacrta prijedloga zakona o obavljanju studentskih poslova dostavi članovima Povjerenstva.
5. Ovom mišljenju prilaže se izdvojeno mišljenje Nezavisnih hrvatskih sindikata.

IZDVOJENO MIŠLJENJE NEZAVISNIH HRVATSKIH SINDIKATA

Nezavisni hrvatski sindikati ne podržavaju Nacrt prijedloga zakona o obavljanju studentskih poslova iz sljedećih razloga:

U Nacrtu prijedloga Zakona o obavljanju studentskih poslova ostao je nedefiniran osnovni pojam, a to je sam studentski posao. Hrvatsko zakonodavstvo ne poznaje pojam „studentskih poslova“, a ni ovaj Nacrt prijedloga Zakona ne daje nikakvu definiciju. Budući da ne postoje poslovi koje bi mogli obavljati isključivo studenti, ponovno ističemo kako smatramo da bi odgovarajući naziv bio „studentski rad“.

Do sada je Pravilnikom o posredovanju pri zapošljavanju redovitih studenata (NN 16/96, 125/97, 37/06, 59/07 i 30/08), koji se ovim predloženim Zakonom stavlja izvan snage, bilo propisano da studenti mogu raditi samo temeljem ugovora o djelu. Ugovor o djelu reguliran je Zakonom o obveznim odnosima koji jasno određuje za koju vrstu posla se takav ugovor sklapa. Ugovor o radu reguliran je Zakonom o radu koji jasno određuje da se tim ugovorom zasniva radni odnos. Međutim, ugovor koji ovaj Nacrt prijedloga Zakona predviđa kao pravnu podlogu za rad studenata ima elemente ugovora o djelu, ali i ugovora o radu pa je nejasno kakva je njegova pravna priroda.

Budući da Nacrt prijedloga Zakona u članku 13. predviđa mogućnost da naručitelj na istim poslovima na kojima rade radnici u radnom odnosu angažira i studente, smatramo da predloženo rješenje predstavlja zadiranje u područje radnih odnosa koji su regulirani Zakonom o

radu. Navedeno predstavlja **pokušaj ukidanja obveze poslodavca sklopiti ugovor o radu** za obavljanje posla koji s obzirom na narav i vrstu rada te ovlasti poslodavca ima obilježje posla za koji se zasniva radni odnos, **čemu se oštro protivimo**.

Svrha ovog Zakona bi trebala biti reguliranje povremenog rada studenata na poslovima koji nisu poslovi za koje se prema Zakonu o radu zasniva radni odnos, a ne uvođenje studenata na tržište rada, kao jeftinu konkurenciju radnicima na istim poslovima.

S tim u svezi ponovo napominjemo da je **odrednica čl. 9. st. 2.** prema kojoj je posrednik dužan djelatnost posredovanja pri obavljanju studentskih poslova obavljati na način da ne izazove poremećaje na tržištu rada i ne ugrozi prava radnika u stvarnosti **neprovediva**, a kazna zapriječena u čl. 17. st. 1. neprimjenljiva, jer već sama **činjenica da poslodavac može birati hoće li zaposliti radnika** s pravom na plaću, godišnji odmor, bolovanje, otpremninu, posebna prava iz kolektivnog ugovora, poreze i doprinose **ili angažirati** neusporedivo jeftinijeg **studenta urušava tržište rada**.

Naprijed navedenom treba dodati da legaliziranje takve mogućnosti automatski **dovodi do** izostanka ili znatnog umanjenja uplate poreza i doprinosa i ostalih davanja koja se plaćaju iz odnosno na plaću, dakle **do umanjenja državnog proračuna, prihoda lokalne uprave i samouprave te daljnjeg ugrožavanja i onako preopterećenog zdravstvenog i mirovinskog fonda**.

Smatramo da svrha studiranja treba biti stjecanje znanja odnosno diplome kako bi se mladi ljudi što prije uključili u sustav rada kao visokokvalificirani stručnjaci na poslovima za koje su se školovali, a ne produžavanje statusa studenta sa svrhom da u tom istom sustavu sudjeluju kao jeftina radna snaga za manje stručne poslove.

Stoga je naše mišljenje da država treba studentski standard unaprjeđivati stvaranjem povoljnijih uvjeta za studiranje tj. mjerama kao što su dodjela stipendija, povećanje broja kreveta u studentskim domovima, subvencioniranjem stanovanja i nabavke udžbenika i sl. te osobito stvaranjem preduvjeta za otvaranje novih radnih mjesta na kojima će mladi ljudi zasnovati radni odnos kad diplomiraju, a nikako ne podupiranjem zastupljenosti studenata u sustavu rada kako je to predviđeno u čl. 9. st.3. Nacrta prijedloga Zakona.

Nacrt prijedloga Zakona ne ispunjava svoju svrhu u smislu povećanja studentskog standarda, a istovremeno predstavlja stvarnu opasnost za postojeća prava zaposlenih radnika, odnosno znatno smanjuje vjerojatnost zasnivanja novih radnih odnosa na brojnim radnim mjestima te time ujedno doprinosi smanjenju proračuna.

Koordinatorica Povjerenstva

Anny Brusić, v. r.